

Biografia de Daw Aung San Suu KYI

(Rangun, Birmània, 1945). És filla del comandant Aung San, heroi nacional que firma el tractat d'independència de Birmània (nom del país fins el 1988) amb el Govern britànic abans de ser assassinat el 1947. El 1960 es trasllada a l'Índia amb la seva mare, Daw Khin Kyi, nomenada allà ambaixadora de Birmània. El 1964 Suu Kyi se'n va a Oxford, on es llicencia el 1967 en Filosofia, Política i Economia, i on coneix Michael Aris, estudiant de civilització tibetana, amb qui es casarà el 1972.

El 1969 Suu Kyi se'n va a Nova York i treballa com a secretària a les Nacions Unides. El 1972 es trasllada a Bhutan amb el seu marit, tutor de la família reial i director del Departament de Traducció. El 1973 tornen a Londres per al naixement del seu fill Alexander, i es queden a Oxford, on el 1977 neix el seu segon fill, Kim. El 1984 Suu Kyi publica *Aung San*, una biografia del seu pare, i el 1985 *Let's Visit Burma*, per a lectors joves, així com llibres sobre el Nepal i Bhutan.

El març de 1988 Suu Kyi se'n va a Rangun per tenir cura de la seva mare, malalta. Es troba Birmània en rebel·lió: el 23 de juliol dimiteix el General Ne Win, dictador militar des de 1962, i el 8 d'agost hi ha un alçament massiu a tot el país, en el que moren milers de persones. El 15 d'agost Suu Kyi envia una carta oberta al Govern demanant la formació d'un comitè consultiu independent per preparar unes eleccions, i el 26 d'agost fa el seu primer parlament en públic, exigint un govern democràtic.

El 18 de setembre els militars estableixen el SLORC (State Law and Order Restoration Council): es prohibeixen les reunions de més de quatre persones, continuen els arrestos i les sentències sense judici. El 24 de setembre es constitueix el partit National League for Democracy (NLD), amb Suu Kyi com a secretària general. El 20 de juliol de 1989 Suu Kyi és col·locada sota arrest domiciliari. El 27 de maig de l'any següent, 1990, malgrat la seva detenció, la NLD guanya les eleccions, amb un 82% dels seients parlamentaris, però la Junta Militar refusa reconèixer els resultats.

L'octubre de 1991 el Comitè Noruec del Nobel anuncia que Suu Kyi és la guanyadora del Premi de la Pau, guardó que recullen els seus fills en nom d'ella a Oslo el 10 de desembre. Aquell mes que Suu Kyi publica *Freedom from Fear*.

El 1995, després de 6 anys d'arrest domiciliari, la Junta Militar, que canvia el nom de SLORC pel de State Peace and Development Council, allibera Suu Kyi, la qual continua la seva línia crítica contra els militars al poder, apostant per la reconciliació nacional. El 1999 el seu marit Michael Aris mor per un càncer, a Londres. Havia demanat veure Suu Kyi per últim cop, però li ho havien denegat. I ella no podia sortir de Birmània perquè sabia que no la deixarien tornar.

Entre el novembre del 2000 i el maig del 2002 és posada novament sota arrest domiciliari. I el maig del 2003 és empresonada, després de la massacre de Depayin, i és sota arrest domiciliari des de finals d'aquell any fins a l'actualitat.

Suu Kyi ha rebut nombrosos premis, entre ells, a més del Nobel de la Pau el 1991, el Thorolf Rafto Memorial (1990), el Sakharov (1991), l'Eleanor Roosevelt pels drets humans (2000) o l'Olof Palme.

Contacte

Daw Aung San Suu KYI és sota arrest domiciliari a Rangun, Birmània, i no es pot contactar amb ella. Comunicarem la notícia als seus familiars perquè li facin arribar, però no sembla que la permetin sortir de l'arrest domiciliari per recollir el guardó.